

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det er en forudsætning for at få rådighedsløn, at tjenestemanden er i stand til at overtage en anden passende stilling.

I en situation, hvor tjenestemanden er sidst i 60'erne, er det normalt ikke sandsynligt, at den pågældende findes egnet til at udfylde og omstille sig til en anden passende stilling, og den pågældende har nået en alder, hvor pensionering er naturlig. Arbejdsgiveren vil derfor være utilbøjelig til at søge at pålægge den pågældende at overtage en anden stilling, og ovennævnte forudsætning vil således ikke reelt være opfyldt.

Det foreslås derfor som stk. 3, nr. 2, at indføje en bestemmelse om, at tjenestemænd ikke kan få rådighedsløn ud over det 67. år. Pensionen vil derfor komme til udbetaling fra den 1. i måneden efter det fyldte 67. år.

I det samtidig forelagte forslag til lov om ændring af lov om tjenestemandspension foreslås det, at hele den periode, hvor tjenestemanden ville have været berettiget til rådighedsløn/ventepenge, hvis pågældende ikke var fyldt 67 år, medregnes ved opgørelse af pensionsalderen.

Bestemmelsen får først virkning for tjenestemænd, der fratræder så længe efter lovens ikrafttræden, at den ikke kommer til at berøre tjenestemænd, der med vished har kunnet forudse, at afsked med rådighedsløn ville blive aktuel.

På denne baggrund kan forslaget ikke antages at stride imod grundlovens § 73, jf. at Bent Christensen i responsum af 14. august 1962 antager, at afskaffelse af en potentiel ret til ventepenge ikke kan anses som ekspropriation i henhold til grundlovens § 73. (Se 2. betænkning fra Administrationsudvalget af 1960, bet. 320/62, s. 104).

Det foreslås endvidere som stk. 3, nr. 4, at indsætte en bestemmelse om, at en tjenestemand ikke har krav på rådighedsløn, selv om pågældende afskediges på grund af stillingsnedlæggelse, hvis den pågældende på grund af sygdom eller uegnethed ikke på afskedstidspunktet er i stand til at overtage en anden stilling, som pågældende efter §§ 12 og 13 har pligt til at overtage. Tjenestemanden vil i denne situation være berettiget til pension efter de almindelige regler herom.

Bestemmelsen præciserer den hidtil fulgte praksis på området.

Bestemmelsen adskiller sig fra stk. 3, nr. 1, ved at det på afskedstidspunktet ikke kræves, at der konkret tilbydes den pågældende en passende stilling. Det er

tilstrækkeligt, at styrelsen kan godtgøre sygdommen/uegnetheden.

I stk. 4, nr. 1, foreslås det, at finansministeren bemyndiges til at fastsætte bestemmelser om, at udbetalingen af rådighedsløn midlertidigt ophører helt eller delvis ved opnåelse af offentlig ansættelse, som efter tjenestemandspensionslovens § 4 medregnes i pensionsalderen.

I stk. 4, nr. 2, foreslås en tilsvarende bemyndigelse for finansministeren til at fastsætte regler, i tilfælde hvor den pågældende opnår offentlig ansættelse på andre vilkår end tjenestemandsvilkår.

Hidtil har enhver ansættelse, der efter tjenestemandspensionslovens § 4 kan medregnes i pensionsalderen som tjenestemand, bevirket, at rådighedslønnen bortfalder. Det vil sige, at f.eks. også ansættelse, hvortil er knyttet medlemskab af en statsgaranteret pensionsordning, har bevirket, at rådighedslønnen bortfalder, uanset at den nye beskæftigelse ikke er forbundet med ret til rådighedsløn eller aktuel pension.

Anden offentlig ansættelse end ansættelse med tjenestemandspensionsrettigheder har ikke betydet bortfald af rådighedsløn, men staten og nogle kommuner har udbetalt forskelsløn for at hindre, at pågældende fik både løn og rådighedsløn. Herom henvises til de almindelige bemærkninger.

Rådighedslønnen vil som hidtil altid bortfalde, hvis den pågældende bliver anvist eller selv opnår ansættelse i en stilling, som pågældende er pligtig at overtage i henhold til tjenestemandsløvens §§ 12 og 13.

Efter den nu foreslåede bestemmelse vil finansministeren skulle fastsætte regler om, i hvilket omfang udbetaling af rådighedsløn skal standses helt eller delvis, når den pågældende søger og får anden offentlig ansættelse.

Ved udarbejdelsen af disse regler, som vil blive forhandlet med de forhandlingsberettigede centralorganisationer, vil der bl.a. blive foretaget en samlet vurdering af, hvilke vilkår der skal gælde, når tidligere tjenestemænd i rådighedslønsperioden får offentlig ansættelse, herunder en afklaring af de pensionsmæssige konsekvenser af en ny tjenestemandsansættelse.

Reglerne vil muliggøre, at udbetaling af rådighedsløn midlertidigt vil kunne ophøre ved ansættelse i staten, folkeskolen, folkekirken, Folketinget, under Københavns kommunale skolevæsen, Færøernes landsstyre, Grønlands hjemmestyre, i en (amts)kommune, et koncessioneret selskab eller en stats- eller kommunegaranteret virksomhed.

Sådanne regler skal som nævnt sikre, at en tjenestemand, der er berettiget til rådighedsløn og får an-